

У П У Т С Т В О
О ПРОВОЂЕЊУ ПРАВИЛА О ПОРИЈЕКЛУ У ПРЕФЕРЕНЦИЈАЛНОЈ ТРГОВИНИ
ИЗМЕЂУ БИХ И ЕВРОПСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

САДРЖАЈ :

ГЛАВА I – УВОДНЕ И ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ.....	4
ЧЛАН 1 – ПРЕДМЕТ.....	4
ЧЛАН 2 – ПРАВНИ ОСНОВ.....	4
ЧЛАН 3 – ДЕФИНИЦИЈЕ.....	4
ГЛАВА II – ДЕФИНИЦИЈА ПОЈМА “ПРОИЗВОДИ СА ПОРИЈЕКЛОМ”.....	5
ЧЛАН 4 – ПРОИЗВОДИ СА ПОРИЈЕКЛОМ.....	5
ЧЛАН 5 – КУМУЛАЦИЈА У БИХ.....	6
ЧЛАН 6 – ЦЈЕЛОВИТО ДОБИЈЕНИ ПРОИЗВОДИ.....	6
ЧЛАН 7 – ДОВОЉНО ОБРАЂЕНИ ИЛИ ПРЕРАЂЕНИ ПРОИЗВОДИ.....	6
ЧЛАН 8 – НЕДОВОЉНИ ПОСТУПЦИ ОБРАДЕ ИЛИ ПРЕРАДЕ.....	7
ЧЛАН 9 – КВАЛИФИКАЦИЈСКА ЈЕДИНИЦА.....	8
ЧЛАН 10 – ПРИБОР, РЕЗЕРВНИ ДИЈЕЛОВИ И АЛАТ.....	8
ЧЛАН 11 – ПРАВИЛО ЗА СЕТОВЕ.....	8
ЧЛАН 12 – НЕУТРАЛНИ ЕЛЕМЕНТИ.....	8
ГЛАВА III – ТЕРИТОРИЈАЛНИ УСЛОВИ И ПОВРАТ ИЛИ ИЗУЗЕЋЕ.....	9
ЧЛАН 13 – ПРИНЦИП ТЕРИТОРИЈАЛНОСТ И.....	9
ЧЛАН 14 – ДИРЕКТНИ ТРАНСПОРТ.....	9
ЧЛАН 15 – ИЗЛОЖБЕ.....	9
ЧЛАН 16 – ЗАБРАНА ПОВРАТА ИЛИ ИЗУЗЕЋА ОД ЦАРИНА.....	10
ГЛАВА IV – ДОКАЗ О ПОРИЈЕКЛУ.....	10
ЧЛАН 17 – ВРСТЕ ДОКАЗА О ПОРИЈЕКЛУ.....	10
ЧЛАН 18 – ИЗДАВАЊЕ ПОТВРДЕ О КРЕТАЊУ РОБЕ ЕУР.1.....	10
ЧЛАН 19 – НАКНАДНО ИЗДАВАЊЕ ПОТВРДЕ О КРЕТАЊУ РОБЕ ЕУР.1.....	11
ЧЛАН 20 – ИЗДАВАЊЕ ДУПЛИКАТА ПОТВРДЕ О КРЕТАЊУ РОБЕ ЕУР.1.....	11
ЧЛАН 21 – ИЗДАВАЊЕ ЗАМЈЕНСКЕ ПОТВРДЕ О КРЕТАЊУ РОБЕ ЕУР.1.....	12
ЧЛАН 22 – ОДВОЈЕНО КЊИГОВОДСТВЕНО ИСКАЗИВАЊЕ.....	12
ЧЛАН 23 - ИЗЈАВА НА РАЧУНУ.....	12
ЧЛАН 24 – ОВЛАШТЕНИ ИЗВОЗНИК.....	13
ЧЛАН 25 – ВАЖЕЊЕ ДОКАЗА О ПОРИЈЕКЛУ.....	13
ЧЛАН 26 – УВОЗ ДЈЕЛИМИЧНИХ ПОШИЉКИ.....	14
ЧЛАН 27 – ИЗУЗИМАЊЕ ОД ПОДНОШЕЊА ДОКАЗА О ПОРИЈЕКЛУ.....	14
ЧЛАН 28 – ПРАТЕЋА ДОКУМЕНТАЦИЈА.....	14
ЧЛАН 29 – ЧУВАЊЕ ДОКАЗА О ПОРИЈЕКЛУ.....	15
ГЛАВА V – АДМИНИСТРАТИВНА САРАДЊА.....	15
ЧЛАН 30 – НАКНАДНА ПРОВЈЕРА ДОКАЗА О ПОРИЈЕКЛУ.....	15
ЧЛАН 31 – ДОСТАВЉАЊЕ РЕЗУЛТАТА НАКНАДНЕ ПРОВЈЕРЕ.....	16
ЧЛАН 32 – ОДБИЈАЊЕ ПРИХВАТАЊА ПОТВРДЕ О КРЕТАЊУ РОБЕ ЕУР.1.....	16
ЧЛАН 33 – НЕПОДУДАРНОСТИ И ФОРМАЛНЕ ГРЕШКЕ.....	17
ЧЛАН 34 – ОДБИЈАЊЕ ПРИМЈЕНЕ ПРЕФЕРЕНЦИЈАЛНОГ ТРЕТМАНА.....	17
ГЛАВА VI – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ.....	18
ЧЛАН 35– САСТАВНИ ДИО.....	18
ЧЛАН 36– СТАВЉАЊЕ ВАН СНАГЕ.....	18
ЧЛАН 37– СТУПАЊЕ НА СНАГУ.....	18
ПРИЛОГ 1 – ВОДИЧ ЗА УТВРЂИВАЊЕ СТАТУСА “ПРОИЗВОДА СА ПОРИЈЕКЛОМ”..	19
ПРИЛОГ 2 – ИЗЈАВА ДОБАВЉАЧА ЗА ПРОИЗВОДЕ СА ПРЕФЕРЕНЦИЈАЛНИМ СТАТУСОМ.....	24
ПРИЛОГ 3 – ДУГОРОЧНА ИЗЈАВА ДОБАВЉАЧА ЗА ПРОИЗВОДЕ СА ПРЕФЕРЕНЦИЈАЛНИМ СТАТУСОМ.....	25
ПРИЛОГ 4 – ЗАПИСНИК О НАКНАДНОЈ ПРОВЈЕРИ ДОКАЗА О ПОРИЈЕКЛУ.....	26
ПРИЛОГ 5 – ПРОИЗВОДИ ИЗУЗЕТИ ОД КУМУЛАЦИЈЕ ПРЕДВИЂЕНЕ У ЧЛАНУ 3. И ЧЛАНУ 4. ПРОТОКОЛА 2.....	28
ПРИЛОГ 6 – ПОПУЊАВАЊЕ ПОТВРДЕ О ПРОМЕТУ ЕУР.1.....	29
ПРИЛОГ 7 – ТЕКСТ ИЗЈАВЕ НА РАЧУНУ.....	32

На основу члана 15. Закона о управи за индиректно опорезивање (“Службени гласник БиХ”, број 89/05) и члана 61. став 2. Закона о управи (“Службени гласник БиХ”, број 32/02), директор Управе за индиректно опорезивање доноси

УПУТСТВО
О ПРОВОЂЕЊУ ПРАВИЛА О ПОРИЈЕКЛУ У ПРЕФЕРЕНЦИЈАЛНОЈ ТРГОВИНИ
ИЗМЕЂУ БИХ И ЕВРОПСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

ГЛАВА I. УВОДНЕ И ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.
(Предмет)

Овим Упутством се прописује начин рада царинских органа Босне и Херцеговине у примјени правила о поријеклу робе у преференцијалној трговини између Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ) и Европске заједнице (у даљем тексту: Заједница).

Члан 2.
(Правни основ)

Правни основ за сва питања која су предметом овог Упутства регулисан је одредбама:

а) члана 24. Закона о царинској политици Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ”, бр. 57/04, 51/06 и 93/08), (у даљем тексту: Закон) и

б) члана 27. Привременог споразума о трговини и трговинским питањима између Босне и Херцеговине, с једне стране и Европске заједнице, с друге стране – Протокол 2 о дефиницији појма „производи са поријеклом“ и начинима административне сарадње, (у даљем тексту: Протокол 2), ("Службени гласник БиХ" – Међународни уговори, број 5/08),

Члан 3.
(Дефиниције)

У смислу овог Упутства, наведени појмови имају следеће значење:

а) “израда” значи било коју врсту обраде или прераде, укључујући склапање или специфичне поступке;

б) “материјал” значи било који састојак, сировину, компоненту или дио итд., који се користе у изради производа;

ц) “производ” значи производ који се израђује, чак и ако је намијењен за каснију употребу у неком другом поступку израде;

д) “роба” значи и материјале и производе;

е) “царинска вриједност” значи вриједност утврђену у складу са Споразумом о провођењу члана VII Општег споразума о царинама и трговини (Споразум WTO о царинској вриједности) из 1994.;

ф) “цијена фцо творница” значи цијену плаћену за производ произвођачу у Заједници или у БиХ у чијем је предузећу обављена задња обрада или прерада, под условом да та цијена укључује вриједност свих употријебљених материјала, уз одбитак унутрашњих пореза који су, или могу бити враћени након извоза добивеног производа.

Цијена фцо творнице снимљених видео касета, плоча, дискова, мулти-медијског компјутерског software-а и осталих сличних производа који сачињавају дио права на

интелектуално власништво ће, у коликој год је мјери могуће, обухватати све трошкове у вези са коришћењем права на интелектуално власништво за производњу робе, плаћену од стране произвођача, без обзира да ли носилац тих права има сједиште или пребивалиште у земљи у којој се врши производња. У обзир се неће узимати смањења комерцијалне цијене, тј. трговачка снижења цијене (нпр. плаћање унапријед или на вријеме, или испоруке огромних количина робе);

г) “вриједност материјала” значи царинску вриједност у вријеме увоза употребљених материјала без поријекла или, ако она није позната и не може се утврдити, прву цијену која се може утврдити, а која је за те материјале плаћена у Заједници или у Босни и Херцеговини;

х) “вриједност материјала са поријеклом” значи вриједност материјала као што је дефинисано под (г) примјењену *mutatis mutandis*;

и) “додата вриједност” подразумијева цијену производа фцо творница, умањену за царинску вриједност сваког укљученог материјала који је поријеклом из других земаља наведених у члану 3. и 4. Протокола 2, ако царинска вриједност није позната или се не може утврдити, прву цијену која се може провјерити, а која је плаћена за материјале у Заједници или у БиХ. Допуштено одступање од принципа територијалности односи се на 10% додате вриједности у поступку вањске обраде у трећој земљи у поређењу са цијеном фцо творница произвођача крајњег извозног производа и за које се тражи стицање статуса производа са поријеклом.

ј) “поглавља” и “тарифни бројеви” значе поглавља и тарифне бројеве (четвороцифрени бројеви) коришћене у номенклатури која чини Хармонизовани систем назива и шифарских ознака робе, наведен у Протоколу 2, као “Хармонизовани систем” или “HS”;

к) “разврстан” се односи на класификацију производа или материјала под одређеним тарифним бројем;

л) “пошиљка” значи производе које један извозник истовремено шаље једном примаоцу или производе обухваћене једним пријевозним документом који покрива њихову допрему од извозника до примаоца или, у недостатку таквог документа, производе обухваћене једним рачуном;

м) “подручја” укључују територијалне воде;

н) „квалификациска јединица“ означава основну јединицу, тј. основни производ који треба удовољити правилима за стицање преференцијалног поријекла робе. Појмовно је повезан с основном јединицом која се разврстава у одређени тарифни број Хармонизованог система, сходно Основним правилима за разврставање робе у Царинску тарифу.

о) “неутрални елемент” је елемент који није саставни дио коначног производа,

п) „зона кумулације“ обухвата БиХ, земље Заједнице, Црну Гору, Македонију и Албанију.

ГЛАВА II. ДЕФИНИЦИЈА ПОЈМА “ПРОИЗВОДИ СА ПОРИЈЕКЛОМ”

Члан 4.

(Производи са поријеклом)

За потребе провођења Привременог споразума о трговини и трговинским питањима између Босне и Херцеговине, са једне стране и Европске заједнице, с друге стране, слједећи производи сматрат ће се производима с поријеклом из БиХ:

а) производи у цијелости добијени у БиХ, у смислу члана 5. Протокола 2;

б) производи добијени у БиХ који укључују материјале који нису у цијелости тамо добивени, под условом да су ти материјали прошли довољну обраду или прераду у БиХ, у смислу члана 6. Протокола 2.

Члан 5.
(Кумулација у Босни и Херцеговини)

(1) Не доводећи у питање одредбе члана 2. став 2. Протокола 2, производи ће се сматрати поријеклом из БиХ, ако такви производи добивени тамо, садрже материјале поријеклом из Заједнице, БиХ или било које земље која учествује у Процесу стабилизације и придруживања Европске уније, или садржи материјале поријеклом из Турске на које се примјењује Одлука број 1/95 Вијећа за придруживање ЕЗ – Турска од 22. децембра 1995. године, под условом да је обрада или прерада извршена у БиХ већа од поступака наведених у члану 7. Протокола 2. Неће бити потребно да такви материјали прођу довољну обраду или прераду.

(2) Када обрада или прерада извршена у БиХ није већа од поступака наведених у члану 7. Протокола 2, добијени производ сматраће се производом са поријеклом из БиХ само када је тамо додата вриједност већа од вриједности коришћених материјала са поријеклом из било које од других земаља или територија наведених у ставу (1) овог члана. Ако није тако, добијени производ сматраће се производом са поријеклом из земље која даје највећу вриједност материјала са поријеклом коришћених у производњи у БиХ.

(3) Производи, поријеклом из једне од земаља или територија наведених у ставу (1) овог члана, који нису прошли било какву обраду или прераду у БиХ, задржавају своје поријекло ако се извезу у једну од ових земаља или територија.

(4) У „Службеном гласнику Европске заједнице“ (Серије Ц), објављено је 17.03.2009. године, обавјештење о примјени кумулације роба са поријеклом из БиХ, Заједнице, Албаније, Македоније и Црне Горе.

(5) Производи из Прилога 5 овог Упутства биће искључени из кумулације коју предвиђа овај члан.

Члан 6.
(Цјеловито добијени производи)

(1) Појам “цјеловито добијени производи”, сходно одредбама члана 5. Протокола 2, између осталог, обухвата све природне ресурсе, као што су свјежи производи (нпр. воће и поврће), узгајани и убрани у БиХ, живе животиње окоћене и узгојене у њој или минерални производи извађени у тој земљи.

(2) Појам “цјеловито добијен производ” не подразумијева као неопходно потпуно искључивање увезених елемената. На примјер, правило се односи на поврће “убрано у тој страни”, али не искључује коришћење увезеног сјемена за узгој тог поврћа.

(3) Роба произведена у БиХ, из цјеловито добијених производа у тој страни и сама се сматра цјеловито добијеним производом.

Члан 7.
(Довољно обрађени или прерађени производи)

(1) Производи који нису цјеловито добијени сматрају се довољно обрађеним или прерађеним кад су испуњени услови наведени у Анексу II Протокола 2 - Листа обрада или прерада које је потребно извршити на материјалима без поријекла, а која им даје статус производа са поријеклом из БиХ (у даљем тексту: Листа).

(2) Материјали без поријекла који се према условима наведеним у листи не би смјели користити у изради производа, ипак се могу користити, под условом да:

- а) њихова укупна вриједност не пређе 10% творничке цијене производа;
- б) се примјеном овог става не прекорачи било који од процената наведених у Листи као максимална вриједност материјала без поријекла.

(3) Став (2) овог члана неће се примјењивати на производе обухваћене поглављима 50 до 63 Хармонизованог система.

Члан 8. **(Недовољни поступци обраде или прераде)**

(1) Сљедеће радње се сматрају недовољнима за стицање статуса робе са поријеклом:

- а) поступци за очување робе у добром стању током превоза и складиштења;
- б) растављање и састављање пошилки;
- ц) прање, чишћење, уклањање прашине, хрђе, уља, боје или других површинских слојева;
- д) пеглање или пресовање текстила;
- е) једноставни поступци бојења и полирања;
- ф) љуштење, дјелимично или потпуно бијељење, полирање и глазирање житарица и риже;
- г) поступци бојења шећера или обликовања шећерних коцки;
- х) љуштење, уклањање коштица и гуљење воћа, орашчића и поврћа;
- и) брушење, једноставно дробљење или једноставно резање;
- ј) сијање, пребирање, разврставање, усклађивање, градирање, спаривање (укључујући и састављање сетова производа);
- к) једноставно паковање у стакленке, конзерве, чутуре, врећице, сандуке, кутије, учвршћивање на картоне или плоче и сви остали поступци паковања;
- л) причвршћивање или штампање ознака, наљепница, натписа и других сличних знакова за разликовање на производима и њиховој амбалажи;
- м) једноставно мијешање производа, били они различити или не; мијешање шећера с било којим другим материјалом;
- н) једноставно састављање дијелова производа како би се произвео цјеловит производ, или растављање производа на дијелове;
- о) комбиновање два или више поступака наведених у тачкама (а) до (н);
- п) клање животиња.

(2) Недовољни поступци обраде или прераде, били обављени као појединачне операције или као комбинације више операција, нису довољни за стицање преференцијалног поријекла на подручју земље уговорнице.

(3) Роба без поријекла подвргнута недовољним поступцима, не може стећи преференцијално поријекло из БиХ, чак ни кад је удовољено условима из Листе.

(4) Ако је недовољним поступцима подвргнута роба с поријеклом, при извозу та роба задржава изворно поријекло какво је имала при увозу. Царински органи БиХ тада могу

испоставити доказ о поријеклу робе којим потврђују њено изворно поријекло, што ће при увозу у неку од земаља Заједнице послужити само за потребе кумулације, али не и за примјену повлашћене стопе царине.

Члан 9. (Квалификацијска јединица)

(1) Хармонизовани систем, који сачињава основу Царинске тарифе БиХ служи као основа за примјену одредби Протокола 2. Стога је најзначајније извршити исправно разврставање једног или више производа који се извозе.

(2) Уколико се наименовање састоји од више компоненти које су класификоване као једна јединица у Хармонизованом систему, то је јединица која ће се користити приликом вршења процјене и одређивања статуса о поријеклу. Сетови потпадају у ову категорију (члан 11. овог Упутства).

(3) Када је производ сачињен од двије или више компоненти, али се у Хармонизованом систему сматра једним артиклом, у сврху Протокола 2 ће се такође сматрати једним артиклом, а уколико је пошиљка сачињена од више истовјетних или сличних артикала, тада се приликом примјене одредби Протокола 2 сваки појединачни артикл узима у обзир.

(4) Када је амбалажа обухваћена заједно са производом у циљу разврставања, такође мора бити обухваћена и код одређивања поријекла, што значи да паковање дијели “судбину” производа.

Члан 10. (Прибор, резервни дијелови и алат)

Прибор, резервни дијелови и алати послани уз (дио) опрему, машине, уређаја или возила, који су дио нормалне опреме и укључени у њену цијену или који нису засебно фактурисани, сматрају се саставним дијелом те опреме, машине, уређаја или возила.

Члан 11. (Правило за сетове)

(1) Сетови, као што је дефинисано општим правилом 3. Хармонизованог система, сматраће се производом са поријеклом, када сви производи у сету имају поријекло. Међутим, када се сет састоји од производа са поријеклом и производа без поријекла, сет у цјелини сматраће се производом са поријеклом под условом да вриједност производа без поријекла не прелази 15 % цијене сета фцо творница.

(2) Сваки производ од којег је сет састављен, с изузетком производа чија вриједност не прелази 15% од укупне вриједности сета, мора задовољити критериј вриједности за тарифни број у који би производ био разврстан да се радило о посебном одвојеном производу, не укљученом у сет, без обзира на тарифни број у који је цијели сет разврстан, а сходно тексту општег правила 3. Хармонизованог система.

(3) Став (1) и (2) овог члана се примјењују чак и ако се толеранција од 15% примијени за производ који, према тексту опћег правила 3. Хармонизованог система, одређује разврставање цијелог сета.

Члан 12.
(Неутрални елементи)

- (1) Неутрални елементи су они елементе који нису саставни дио финалног производа.
- (2) Енергија и гориво, погон и опрема, машине и алати и роба која не улази нити је намијењена томе да уђе у коначни састав производа, а користи се у изради финалног производа, не узима се у обзир приликом утврђивања поријекла.

ГЛАВА III. ТЕРИТОРИЈАЛНИ УСЛОВИ И ПОВРАТ ИЛИ ИЗУЗЕЋЕ

Члан 13.
(Принцип територијалности)

- (1) Када се производи са поријеклом, извезу из БиХ у неку другу земљу и након одређеног времена се, из било којег разлога, у БиХ враћају, у том случају сматрају се производима са поријеклом уколико се царинским органима докаже да се ради о истој роби која је извезена и да на њој није вршен никакав поступак који би је на било који начин измијенио.
- (2) Ако се не докаже да се ради о истим производима, враћени производи се сматрају производима без поријекла.

Члан 14.
(Директни транспорт)

- (1) Правило о директном транспорту примјењује се како би се осигурало да се сви поступци обраде и прераде врше у кумулативној зони, те да се онемогући да роба која у цијелости не испуњава те услове, ужива погодности преференцијалног поријекла.
- (2) Уколико транспорт нужно изискује напуштање кумулативне зоне, то подразумијева и заустављања током кретања, изузеци су допуштени под одређеним условима.
- (3) Производи који чине једну пошиљку могу се провозити и кроз друге земље са претоваром или привременим смјештајем и складиштењем у тим земљама, под условом да роба није пуштена у слободан промет, као и да се на истој не обавља никаква радња осим истовара, поновног утовара, или било који други поступак намијењен за очување робе у добром стању.
- (4) У случајевима из става (3) овог члана, обављеним ван кумулативне зоне, испуњеност услова директног транспорта доказује се предочавањем надлежном царинском органу:
  - а) јединствене исправе о превозу која обухвата пут од земље извознице кроз земљу провоза, или
  - б) потврде царинских органа земље провоза или
  - ц) у недостатку споменутих, све друге увјерљиве исправе.
- (5) Потврда царинских органа БиХ је документ којим се доказују чињенице о директној пошиљци робе са поријеклом, а исту на захтјев увозника или његовог овлашћеног заступника, издаје царинска испостава под чијим је надзором роба у провозу, у складу са Инструкцијом о условима и начину издавања потврде о директном транспорту ("Службени гласник БиХ", број 17/09).

Члан 15.
(Изложбе)

Производи поријеклом из зоне кумулације послани у БиХ на изложбу, те након тога продани ради увоза у БиХ, осим производа купљених на приватним изложбама у продајним или пословним објектима, уживају повољности тарифних преференцијала, под условом да се царинским властима докаже да:

- а) је извозник послао те производе из зоне кумулације у БиХ у којој се одржавала изложба, те да их је тамо излагао;
- б) је извозник продао производе или их је на неки други начин уступио неком лицу у БиХ;
- ц) су производи, послани за вријеме или одмах након изложбе, у стању у којем су били и упућени на изложбу и
- д) производи, након упућивања на изложбу, нису били коришћени у било какву сврху осим за показивање на изложби.

Члан 16.
(Забрана поврата или изузећа од царина)

(1) Забрана поврата или изузећа од плаћања царинских дажбина се односи на материјале без поријекла који се користе у производњи извозних производа са поријеклом, у ком случају све дажбине којима подлијеже роба без поријекла морају бити плаћене и ни у ком случају не смије доћи до изузимања или поврата истих, а доказ о плаћању мора бити дат на увид царинским органима, прије издавања доказа о поријеклу.

(2) Ако материјал има поријекло земље са којом БиХ има потписан и у примјени неки од Споразума о слободној трговини и ако је за такву робу предочен прописани доказ о поријеклу царинске дажбине се обрачунавају по преференцијалној стопи, у складу са тим споразумом.

ГЛАВА IV. ДОКАЗ О ПОРИЈЕКЛУ

Члан 17.
(Врсте доказа о поријеклу)

(1) Производи с поријеклом из Заједнице ће код увоза у БиХ и производи са поријеклом из БиХ ће код увоза у Заједницу имати повластице из Споразума, уз предочавање било:

- а) потврде о кретању робе ЕУР.1 (у даљем тексту ЕУР.1), чији се узорак налази у Анексу III Протокола 2 или
- б) изјаве (у даљем тексту: изјава на рачуну) у случајевима наведеним у члану 22. став 1. Протокола 2, чији се текст налази у Анексу IV Протокола 2, коју извозник уноси на рачун, доставницу или било који други комерцијални документ који довољно детаљно описује производе о којима је ријеч и тако омогућава њихову идентификацију.

(2) Без обзира на став (1) овог члана, производи са поријеклом у смислу Протокола 2 ће, у случајевима наведеним у члану 27. Протокола 2, користити повластице Споразума без обавезе подношења било којих од наведених докумената.

Члан 18.
(Издавање потврде о кретању робе ЕУР.1)

(1) ЕУР.1 издају царински органи на захтјев извозника или његовог овлашћеног заступника, у коју сврху подносилац захтјева попуњава прописани образац захтјева за ЕУР.1 и прописани образац ЕУР.1.

(2) Извозник или његов овлаштени заступник прије издавања ЕУР.1 дужан је царинским органима предочити податке о томе да роба испуњава услове за издавање ЕУР.1. Уз захтјев прилаже документацију којом доказује да производи за које се тражи издавање ЕУР.1. испуњавају услове за статус робе са поријеклом, укључују све или неке од сљедећих ставки:

- а) тарифно разврставање робе;
- б) поступке обраде и прераде;
- ц) доказ о поријеклу за све коришћене материјале или дијелове за које се тражи статус поријекла;
- д) појединости о свим материјалима или дијеловима без поријекла који су кориштени у производњи коначног производа, укључујући и тарифно разврставање и царинску вриједност истих;
- е) доказ о плаћању релевантних царинских дажбина за коришћену робу без поријекла;
- ф) сву документацију, коју захтијевају царински органи.

(3) Царински органи БиХ су одговорни за правилно попуњавање и овјеру потврде о кретању робе ЕУР.1 и у ту сврху имају право од извозника тражити сву документацију коју сматрају потребном, као и предузети све радње које сматрају потребним за провјеру документације. У циљу правилног утврђивања статуса робе која се извози, у Прилогу 1 овог Упутства дат је шематски приказ - водич за утврђивање статуса «производа са поријеклом», са случајевима из праксе.

Члан 19.
(Накнадно издавање потврде о кретању робе ЕУР.1)

(1) ЕУР.1 се на захтјев извозника изузетно издаје након извоза, ако у вријеме извоза није издат због грешки или ненамјерних пропуста, или при увозу није прихваћен у Страни из техничких разлога наведених у члану 32. овог Упутства.

(2) Накнадно се може издати ЕУР.1 у изнимним околностима. Царински органи одлучују да ли се одређени случај сматра изнимним или не.

(3) Уз ЕУР.1 треба приложити извозну царинску пријаву и додатну документацију, а попуњавање се врши на сљедећи начин:

- а) рубрика 7 (Напомене) попуњена на енглеском језику са ријечима “ISSUED RETROSPECTIVELY”;
- б) на полеђини бијелог примјерка потврде ЕУР.1:

ЕУР.1”,

- 1) дати изјаву: “За предметну робу претходно није издана потврда о кретању

- 2) уписати мјесто и датум извоза,
- 3) уписати број царинске пријаве и
- 4) описати услове који су испуњени у погледу поријекла.

- (4) Надлежна царинска испостава, на основу свих расположивих података цијени да ли роба испуњава прописане услове за стицање поријекла и да ли опис робе на потврди недвојбено одговара опису робе утврђеном при извозном царинењу.
- (5) Датум издавања накнадно издатог ЕУР.1 је датум када је исти накнадно издат.
- (6) Накнадано издат ЕУР.1 не може замијенити ЕУР.1 који је од Заједнице одбијен на основу неусаглашености са правилима о поријеклу.

Члан 20.

(Издавање дупликата потврде о кретању робе ЕУР.1)

- (1) У случају губитка, крађе или уништења ЕУР.1, извозник може поднијети захтјев царинској испостави која је издала исти, ради издавања дупликата на основу извозне документације коју она посједује.
- (2) Подносилац захтјева царинским органима прилаже копију царинске пријаве и осталу документацију којом доказује испуњеност услова за стицање статуса робе са поријеклом.
- (3) На дупликату ЕУР.1 рубрика 7. треба бити попуњена на енглеском језику “DUPLICATE”.
- (4) Дупликат носи датум издавања оригинала ЕУР.1 и ступа на снагу од тог датума.
- (5) Период важења оригиналног ЕУР.1 такође се односи и на дупликат.

Члан 21.

(Издавање замјенске потврде о кретању робе ЕУР.1)

- (1) Кад су производи са поријеклом стављени под надзор царинске испоставе у БиХ, оригинални доказ о поријеклу може се замијенити једном или више ЕУР.1 у сврху слања свих или неких од ових производа другдје унутар БиХ.
- (2) Замјенски ЕУР.1 издаје се на основу писаног захтјева који увозник или његов овлаштени заступник подноси царинској испостави под чији је надзор роба стављена.
- (3) Увозник или његов овлаштени заступник уз захтјев за издавање замјенског ЕУР.1 прилаже попуњен ЕУР.1 и писану изјаву да се ради о истој роби која је увезена или дијеловима производа за које је оригинални ЕУР.1 издат.
- (4) У рубрику 7 се уписује: „ЗАМЈЕНСКА ПОТВРДА“ и серијски број оригиналног ЕУР.1.
- (5) Замјенски ЕУР.1 се не издаје ако су производи послати из једне Стране у другу Страну, или земљу или териториј са којима се кумулација примијењује, у том случају се издаје нови ЕУР.1.
- (6) Замјенски ЕУР.1 се не издаје за робу која је пуштена у слободан промет или стављена у поступак унутрашње обраде.

Члан 22.
(Одвојено књиговодствено исказивање)

(1) Ако настану значајни трошкови или материјалне тешкоће у чувању одвојених залиха материјала с поријеклом и материјала без поријекла, који су једнаки и међусобно замјењиви, царински органи могу, на писмени захтјев заинтересованих, допустити тзв. методу “одвојеног књиговодственог исказивања” за вођење таквих залиха.

(2) Поступак добијања дозволе за употребу таквог начина као и услови под којима се такав систем може користити прописан је Инструкцијом о поступку одобравања одвојеног књиговодственог исказивања залиха материјала са поријеклом и материјала без поријекла („Службени гласник БиХ“, број 14/09).

Члан 23.
(Изјава на рачуну)

(1) Изјаву на рачуну може дати овлашћени извозник, или било који извозник за било коју пошиљку која се састоји од једног или више пакета који садрже производе са поријеклом, чија укупна вриједност не прелази 6.000 еура.

(2) Изјава на рачуну може бити дата ако се односни производи могу сматрати производима са поријеклом из Заједнице, БиХ или једне од земаља или територија наведених у члану 3. и 4. Протокола 2 и ако испуњавају друге услове из Протокола 2.

(3) Извозник који даје изјаву на рачуну је дужан, у било које доба, на захтјев царинских органа земље извознице, поднијети на увид све одговарајуће документе којима доказује поријекло предметних производа, као и то да су испуњени остали услови из Протокола 2.

(4) Изјаву на рачуну, чији се текст налази у Прилогу 7 овог Упутства, извозник ће откуцати машином, отиснути жигом или одштампати на рачуну, доставници или другом комерцијалном документу, користећи једну од језичких верзија у складу са одредбама законодавства БиХ. Ако се изјава исписује руком, биће написана тинтом штампаним словима.

(5) За пошиљке сачињене од производа који су поријеклом из више од једне Стране или земаља или територија са којима се кумулација примјењује, у текст изјаве на рачуну уносе се називи и званичне скраћенице дотичних земаља или се упућује на посебну напомену у изјави, а назив или званична скраћеница за сваку дотичну земљу уноси се у рачун за сваку наведену ставку.

(6) Изјава на рачуну носи оригинални својеручни потпис извозника. Овлашћени извозник у смислу члана 23. Протокола 2 не мора потписивати такве изјаве под условом да се царинским органима земље извознице писмено обавезе да преузима пуну одговорност за сваку изјаву на рачуну која га идентификује, као да је он сам својеручно потписао.

(7) Изјаву на рачуну попуњава извозник када се производи на које се она односи извозе, или након њиховог извоза уз услов да се она у земљи увозници предочи не касније од двије године након увоза производа на које се односи.

(8) Изјава може бити сачињена и на копијама рачуна, под условом да копије носе оригиналан потпис извозника, као што је обавезно на оригиналним рачунима. Овлашћени извозници којима је одобрено да не потписују оригиналне примјерке изјава на рачунима нису обавезни потписати такве изјаве на фотокопијама рачуна.

(9) Изјаву на рачуну могуће је сачинити и на полеђини рачуна и на одвојеном листу рачуна, под условом да је тај лист очигледно дио рачуна или јасно упућује на то. Уколико извозник сачини изјаву на рачуну на наљепници која се накнадно ставља на рачун, његов потпис и печат требају покривати и наљепницу и рачун, не смије постојати сумња да је наљепницу ставио извозник.

Члан 24. (Овлашћени извозник)

(1) Статус овлашћеног извозника из БиХ може добити извозник који испуни услове које је прописала Управа за индиректно опорезивање.

(2) Одобравање статуса овлашћеног извозника врши се у складу са Инструкцијом о условима и начину стицања статуса овлашћеног извозника из БиХ („Службени гласник БиХ“, број 14/09).

Члан 25. (Важење доказа о поријеклу)

(1) Докази о поријеклу (ЕУР.1 и Изјава на рачуну) важе четири мјесеца, рачунајући од дана издавања или сачињавања доказа о поријеклу у земљи извозници и у том периоду мора бити поднесен царинским властима земље увознице.

(2) За робу која се налази у поступку царинског складиштења, доказ о поријеклу се подноси у тренутку доласка робе у царинско складиште, (тј. приликом подношења царинске пријаве) или у било које друго вријеме током њеног складиштења, али у периоду од четири мјесеца од дана издавања у земљи извозници. Када се роба ускладиштена на овакав начин и након одређеног времена пусти у слободан промет, сматраће се да је прописани временски рок испоштован.

(3) Под одређеним условима, царински органи земље увознице могу прихватити доказ о поријеклу након истека периода важења када се околности кашњења његовог предочавања цијене као изузетне околности, под којима се подразумевају околности које су ван контроле увозника или његовог заступника, а које се дешавају ријетко и које не компромитују способност царинских органа земље увознице да провјере поријекло робе.

(4) Закашњели докази о поријеклу могу бити прихваћени тамо гдје се производи предоче царинским органима земље увознице прије истицања важења документа. “Предочен” у овом случају значи да увозник презентује робу царинским органима, те укаже на то да роба има преференцијално поријекло.

Члан 26. (Увоз дјелимичних пошиљки)

(1) Када се на захтјев увозника, те под условима које су одредиле царинске власти БиХ, растављени или несастављени производи у значењу из Општег правила 2(а) Хармонизованог система, који спадају у одјелке XVI. до XVII. или у тарифне бројеве 7308 и 9406 Хармонизованог система, увозе дјелимичним пошиљкама, царинским властима се за такве производе подноси само један доказ о поријеклу при увозу прве дјелимичне пошиљке.

(2) Могуће је да свака дјеломична пошиљка буде састављена само од производа са поријеклом, у којем случају, када такве појединачне пошиљке прате појединачни докази о поријеклу, ове доказе царински органи БиХ требају прихватити, за сваку од пошиљака, умјесто јединственог доказа о поријеклу изданог за цијели производ.

Члан 27.
(Изузеће од доказивања)

(1) Робе које приватна лица шаљу приватним лицима или су дио личног пртљага путника сматрају се производима с поријеклом за које се не захтијева подношење доказа о поријеклу, под условом да нису комерцијалног карактера и да нема сумње у истинитост усмене изјаве о преференцијалном поријеклу робе дане од стране лица које носи или прима робу.

(2) Укупна вриједност робе која се прима у поштанским пакетима не смије прећи 500 еура, а вриједност робе која чини лични пртљак путника 1200 еура. Када царински органи основано сумњају у исказану вриједност и поријекло робе, те у истинитост изјаве таква се изјава не прихвата. Ако странка инсистира на својој изјави царински органи упућују у редован поступак царинења, с тим да у том поступку ради остваривања преференцијала мора поднијети доказ о поријеклу. Чињеница да на роби нема никаквих ознака о поријеклу робе није оправдана сумња за неприхваћање усмене изјаве о преференцијалном статусу робе.

Члан 28.
(Пратећа документација)

(1) По подношењу захтјева за издавање ЕУР.1 или сачињавања изјаве на рачуну, извозник је дужан царинским органима обезбиједити све додатне информације, односно пратећу документацију коју царински органи захтјевају, у циљу потврђивања статуса повлашћеног поријекла на који се односи ЕУР. или изјава на рачуну. Пратећа документација би требала помоћи царинским органима да потврде преференцијални статус поријекла робе на коју се односи ЕУР.1.

(2) Документација се, између осталог, састоји од сљедећег: изјаве добављача (Прилог 2 и 3 упутства), доказа о поријеклу, фактура, књиговодствене евиденције, норматива, отпремница, те описа процеса производње.

(3) Доказ о поријеклу може се издати и за рабљену робу или било коју другу робу када, због значајног временског размака између датума производње или увоза, с једне стране, те датума извоза, с друге стране, уобичајена пратећа документација није више доступна, под сљедећим условима:

- а) датум производње или извоза робе мора бити ван временског периода током којег су трговци у складу са важећим законодавством државе извознице, дужни водити евиденцију;
- б) да се за робу може утврдити да има статус поријекла на основу других доказа, као што су декларације произвођача или било ког другог трговца, мишљење стручњака (вјештачко мишљење), ознаке на роби или опис, итд. и
- ц) да не постоје индикације да роба не испуњава захтјеве правила о поријеклу.

Члан 29.
(Чување доказа о поријеклу)

(1) Извозник робе дужан је чувати захтјеве за издавање ЕУР.1 и копије дате Изјаве на рачуну као и пратећу документацију најмање три године.

(2) Царински органи БиХ дужни су чувати најмање три године доказе о поријеклу са пратећом документацијом.

ГЛАВА V. АДМИНИСТРАТИВНА САРАДЊА

Члан 30.

(Накнадна провјера доказа о поријеклу)

(1) Накнадна провјера доказа о поријеклу изданих од стране царинских органа земље извознице, захтјева се ако постоји основана сумња у аутентичност изданих докумената или у испуњеност прописаних услова за стицање преференцијалног статуса. Захтјев за накнадну провјеру доказа о поријеклу подноси се Сектору за царине као и сва расположива документација која упућује на сумњу и наводи конкретне разлоге за провјеру.

(2) Постојање основане сумње у смислу одредби става (1) овог члана, између осталог укључује сљедеће:

- а) документ није потписао извозник или његов овлашћени заступник (осим изјава на рачуну или трговинским документима које је испоставио овлашћени извозник уколико је предвиђена таква могућност);
- б) ЕУР.1 није потписан или нема назначен датум издавања од стране царинских органа;
- ц) ознаке на роби, или амбалажи, или други пратећи документи односе се на поријекло које је друкчије од оног, наведеног у ЕУР.1;
- д) печат који је коришћен за овјеру докумената не одговара отиску печата, достављеном на знање од земаља уговорница;

(3) Уколико царински орган усљед основане сумње одлучи доказ о поријеклу послати на провјеру, употреба преференцијалне тарифе је тиме одложена док год је у току поступак накнадне провјере. Увознику се нуди да пусти робу у слободан промет уз полагање одговарајућег обезбијеђења у висини увозних дажбина, до добијања резултата провјере.

(4) Ако у случајевима оправдане сумње нема одговора у року од десет мјесеци од датума захтјева за провјеру или ако одговор не садржи податке довољне за утврђивање аутентичности документа о којем је ријеч или стварног поријекла производа, царинске власти које су поднијеле захтјев ће, осим у изузетним околностима, ускратити право на повлашћени третман.

(5) Накнадна провјера може се тражити и на основу случајног одабира, узимајући у обзир и резултате мјера за процјене ризика. Провјере су оправдане и у случајевима када се роба велике вриједности у континуитету увози током дужег временског периода, а пропраћена је исправном документацијом и доказом о поријеклу који не даје разлог за било какву сумњу. У таквим случајевима не долази до одлагања у примјени преференцијалног третмана.

(6) У случају да у року од 10 мјесеци нема одговора на захтјев о накнадној провјери доказа о поријеклу на основу случајног одабира, те уколико земља не одговора на захтјеве у складу са одредбама о административној сарадњи, ови случајеви се такође требају сматрати као оправдана сумња.

(7) Царински органи БиХ врше накнадну провјеру доказа о поријеклу поновним прегледом документације коју им је у поступку извозног царињења приложио извозник или његов овлаштени заступник, те прибављањем додатних података и информација од произвођача/извозника и то увидом у пословне књиге, упознавањем са процесом производње, кориштеним репроматеријалом, нормативом производње и свим што може бити од утицаја за оцјену статуса робе, сходно правилима о поријеклу.

(8) Накнадну провјеру обавља царинска испостава у којој је предметна роба извозно оцарињена. Царински службеници који су обавили накнадну провјеру дужни су сачинити записник о накнадној провјери доказа о поријеклу на обрасцу из Прилога 4 овог Упутства.

Записник потписују службеници који су вршили накнадну провјеру и шеф царинске испоставе, а ако је провјера извршена код извозника и одговорно лице у предузећу.

(9) Са резултатимаведеног поступка накнадне провјере упознаје се извозник достављањем записника о накнадној провјери. Примјерак записника и сва попутна документација као и захтјев за издавање ЕУР.1, достављају се Сектору за царине, у најкраћем могућем року.

Члан 31. (Достављање резултата накнадне провјере)

Резултати извршених накнадних провјера од стране царинских органа БиХ достављају се царинским органима земље која је тражила накнадну провјеру, у року од десет мјесеци од датума захтјева за провјеру.

Члан 32. (Одбијање прихватања потврде о кретању робе ЕУР.1)

(1) Царински органи БиХ могу одбити прихватање ЕУР.1 због „техничких разлога“, односно зато што није попуњен на прописан начин.

(2) Технички разлози за одбијање прихватања ЕУР.1 могу бити следећи:

- а) ЕУР.1 је другачијег облика од прописаног (нпр. на подлози нема “ guilloche ” позадине, разликује се по величини и боји, нема серијски број, није штампан на једном од службених језика);
- б) једна од обавезних рубрика није попуњена (нпр. Рубрика 4);
- ц) ЕУР.1 није потписан или овјерен (нпр. Рубрика 11);
- д) ЕУР.1 издао орган који није надлежан;
- е) ЕУР.1 није оригинал, већ копија истог;
- ф) користи се нови печат, који још није званично објављен;
- г) упис у пољу 2 или 5 се односи на државу која није укључена у споразум (нпр. Украјина или Куба) или на државу са којом се кумулација не примјењује.

(3) У случајевима из става (2) овог члана, у рубрици 7. ЕУР.1 уписује се “ДОКУМЕНТ НИЈЕ ПРИХВАЋЕН” и наводе се разлози. ЕУР.1 се потом враћа увознику како би му се омогућило да обезбиједи нови, накнадно издан документ. Царински органи БиХ задржавају копију одбијеног документа за даљу контролу.

Члан 33. (Неподударности и формалне грешке)

(1) Откривање мањих неподударности између изјава у доказу о поријеклу и оних у документима поднесеним царинским органима у сврху обављања формалности за увоз производа неће само по себи учинити доказ о поријеклу неважећим и ништавним ако се прописно установи да тај документ заиста одговара датим производима.

(2) Очите формалне грешке, попут штампарских грешака у доказу о поријеклу, неће бити разлог одбијања тог документа, уколико те грешке нису такве да изазивају сумње у вези с тачношћу изјава датих у том документу.

(3) Царински органи БиХ одлучују да ли су грешке довољно озбиљне како би докази о поријеклу били одбијени.

- (4) Појам “грешке” у овом контексту искључује лажне информације, дате са предумишљајем.

Члан 34.
(Одбијање примјене преференцијалног третмана)

(1) Царински органи одбијају примјену преференцијалног третмана за увезену робу у случајевима:

- а) роба на коју се односи ЕУР.1 није предвиђена за повлашћено поступање;
- б) рубрика предвиђена за опис робе (Рубрика 8) није попуњена или се односи на робу која се разликује од оне која је предочена;
- ц) доказ о поријеклу издаје земља која не припада преференцијалном систему чак и ако је роба поријеклом из земље која припада систему (нпр. ЕУР.1 издан у Украјини за производе поријеклом из Хрватске);
- д) једна од обавезних рубрика на ЕУР.1 носи трагове неовјерених исправки или брисања (нпр. рубрике које описују робу или наводе број пакета, земљу одредницу или земљу поријекла);
- е) рок важења ЕУР.1 истекао из разлога различитих од оних који су обухваћени прописима (нпр. изнимне околности), осим у случајевима када је роба предочена прије истицања рока;
- ф) доказ о поријеклу накнадно издан за робу коју се покушало увести преваром;
- г) Рубрика 4 ЕУР.1 носи назив земље која није потписница Споразума, у оквиру којег се тражи повлашћено поступање;
- х) Рубрика 4 ЕУР.1 носи назив земље са којом се кумулација не примјењује (нпр. ЕУР.1 издан у Србији за производе руског поријекла који се увозе у БиХ).

(2) Царински органи БиХ у наведеним случајевима, у рубрику 7. ЕУР.1 уписују “ НЕОДГОВАРАЈУЋЕ” и исти задржавају у својој документацији и о томе обавјештавају Сектор за царине.

ГЛАВА VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 35.
(Саставни дио)

Саставни дио овог Упутства чине Прилози 1, 2, 3, 4, 5, 6 и 7.

Члан 36.
(Стављање ван снаге прописа)

Даном ступања на снагу овог Упутства престаје да важи „Упутство о примјени правила о поријеклу робе у преференцијалној трговини између Босне и Херцеговине и Европске заједнице“ („Службени гласник БиХ“, број 19/07).

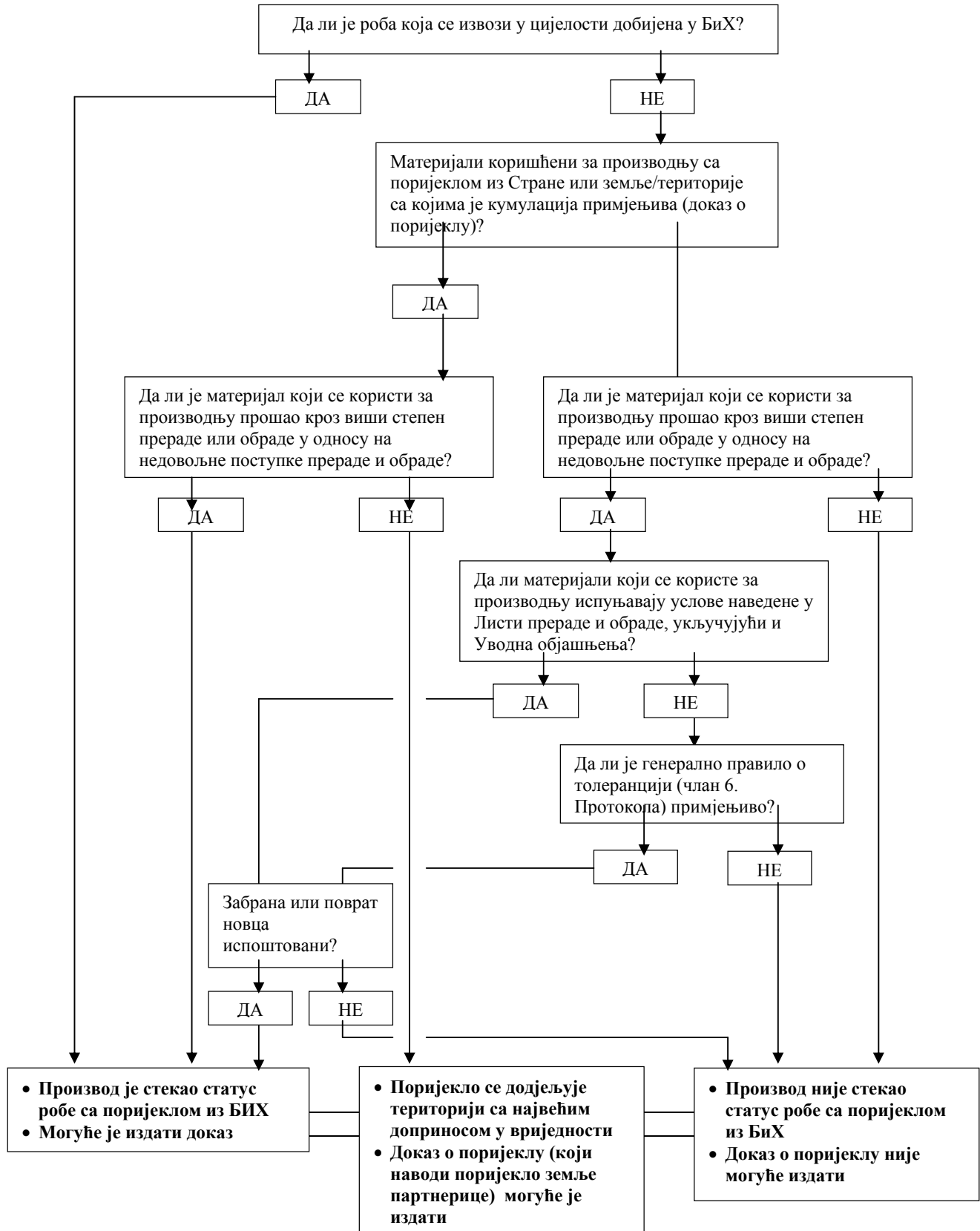
Члан 37.
(Ступање на снагу)

Ово Упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику БиХ”, а биће објављено и на веб страници Управе.

Број: 02-2-1179-1/09
Датум: 12.05.2009. године

ДИРЕКТОР
Кемал Чаушевић

ВОДИЧ ЗА УТВРЂИВАЊЕ СТАТУСА “ПРОИЗВОДА СА ПОРИЈЕКЛОМ” СА ПРИМЈЕРИМА

Кумулација поријекла подразумијева да произвођачи у било којој Страни могу користити материјале и компоненте који су поријеклом из друге Стране, подједнако као да исти имају поријекло у сопственој Страни. Такође, операције извршене у једној партнерској земљи могу се сјединити са операцијама извршеним у другој партнерској земљи како би стекле статус поријекла за робу којом узајамно тргују. То је могуће под условом да обје Стране које су укључене имају узајамно склопљене споразуме, те да свака од њих користи идентична правила о поријеклу која се односе на поступке обраде или прераде материјала без поријекла, као и да ти споразуми омогућавају такву кумулацију.

У случају кумулације у БиХ, обрада и прерада која се обавља у БиХ, на производима са поријеклом, не мора бити довољна у смислу члана 7. овог Упутства (довољно обрађени и прерађени производи), да би се готовом производу додјелило поријекло БиХ, али то морају бити поступци који превазилазе недовољне поступке из члана 7. Протокола 2. Такође, производи који се кумулирају у БиХ могу, поред производа са поријеклом из Заједнице бити и производи са поријеклом из било које земље која учествује у Процесу стабилизације (Албаније, Црне Горе и Македоније) и придруживања Европске заједнице или садрже материјале поријеклом из Турске (још увијек није могуће).

1. Када се производ у цјелости добијен у Заједници шаље у БиХ на даљу прераду, а након тога враћа у Заједницу финални производи ће имати поријекло БиХ под условом да процеси обраде и прераде који су извршени у БиХ премашују недовољне поступке обраде или прераде (члан 8. овог Упутства).

Када поступци обраде или прераде који се врше у БиХ не би превазилазили недовољни поступке обраде или прераде, роба би задржала поријекло Заједнице.

2. Предузеће из БиХ увози материјале из Македоније са македонским поријеклом (*доказ о поријеклу је издат у Македонији на основу ЦЕФТА споразума*) и материјале са ЕЗ поријеклом из Црне Горе (*доказ о поријеклу је издат у Црној Гори на основу ЦЕФТА споразума*). Финални производ је произведен у БиХ и извезен у ЕЗ са БиХ поријеклом. Материјали из Македоније и Црне Горе, могу се сматрати као материјали са поријеклом и дијагонална кумулација се може примијенити.

3. Предузеће из БиХ увози материјале са македонским поријеклом (*доказ о поријеклу је издат у Македонији на основу ЦЕФТА споразума*) и материјале са српским поријеклом (*доказ о поријеклу је издат у Републици Србији на основу ЦЕФТА споразума*). Материјали из Македоније се могу сматрати као материјали са поријеклом и дијагонална кумулација је примјењива. Материјали увезени из Србије са доказом о поријеклу издатом на основу ЦЕФТА споразума се не могу сматрати материјалима са поријеклом када се финални производ извози у ЕЗ (*дијагонална кумулација са Србијом није дозвољена*).

4. Предузеће из БиХ увози материјале који су произведени у Македонији са македонским поријеклом (*доказ о поријеклу је издат у Македонији на основу ЦЕФТА споразума*). Ови производи нису били подвргнути било каквом поступку обраде или прераде у БиХ. Предузеће из БиХ извози ове производе у ЕЗ. БиХ може издати доказ о поријеклу, гдје се Македонија наводи као земља поријекла.

5. Предузеће из БиХ увози материјале који су произведени у Србији и имају српско поријекло (*доказ о поријеклу је издат у Србији на основу ЦЕФТА споразума*). Ови производи нису били подвргнути било каквом поступку обраде или прераде у БиХ и из БиХ се извозе у ЕЗ. Дијагонална кумулација, у овом примјеру, се не може примијенити, због чињенице да Привремени споразум (ССП) није у примјени у Србији. Производи из Србије се третирају као производи без поријекла (све док се Обавјештење не објави у Службеном листу Европске уније, серија Ц).

6. Ланена тканина, поријеклом из Црне Горе (на основу ЦЕФТА споразума), увози се у БиХ гдје се од ње кроји и израђује одјећа за мушкарце и жене. Та се одјећа потом извози у Заједницу. Обзиром да је на тканини поријеклом из Црне Горе, у БиХ обављена обрада и

прерада већег степена од недовољних поступака обраде и прераде (члан 8. овог Упутства), одјећа је стекла статус производа са поријеклом из БиХ.

7. Предузеће у БиХ врши израду производа користећи материјале поријеклом из Македоније, у који ће бити уграђени и материјали који су америчког поријекла, готов производ ће се извести у Заједницу.

Обзиром да САД-е нису потписале ССП, материјали који су поријеклом из ове земље могу бити укључени у производ само на основу довољног поступка обраде или прераде (Анекс II Протокола 2 Листа обрада или прерада које је потребно обавити на материјалима без поријекла како би производ стекао статус производа са поријеклом) уз додатни услов да су за њих плаћене царинске дажбине, уколико се издаје доказ о БиХ поријеклу за извоз у Заједницу.

1. Уопште, поријекло коначног производа се одређује кроз “последњу обраду или прераду” која је извршена, под условом да извршени поступци премашују оне који су прописани чланом 11. овог Упутства.

2. Уколико у земљи завршне производње, материјали са поријеклом из једне или више земаља не подлијежу обради или преради која превазилази минималне операције, поријекло коначног производа се додјељује оној земљи чији је допринос у вриједности највећи. У ту сврху, вриједност додана у земљи завршне производње, укључујући вриједност употребљених материјала са поријеклом из те земље и укључујући вриједност материјала без поријекла који су прошли кроз поступак довољне прераде – пореди се са вриједношћу материјала који имају поријекло у било којој од других земаља које су укључене у производњу.

У случају стицања поријекла на основу додане вриједности:

1. Сљедеће компоненте личног путничког сета за његу:

- пластични чешаљ (преференцијалним поријеклом из Црне Горе, вриједност 0.10 КМ)
- мало огледало (преференцијалним поријеклом из Црне Горе, вриједност 1.00 КМ)
- турпија за нокте (преференцијалним поријеклом из Македоније, вриједност 0.50 КМ)
- маказице за нокте (преференцијалним поријеклом из Македоније, вриједност 1.00 КМ)
- мале маказе (преференцијалним поријеклом из Заједнице, вриједност 1.50 КМ)
- бријач са жилетима (преференцијалним поријеклом из Заједнице, вриједност 1.50 КМ)
- картонска рекламна амбалажа (преференцијалним поријеклом из БиХ, вриједност 0.15 КМ)

увозе се у БиХ, гдје се састављају у сетове и пакују за дистрибуцију. Вриједност сета је 12.00 КМ. Вриједност додана у земљи завршне производње јесте разлика између вриједности сета и материјала укључених у њихову израду поријеклом из других Страна (ако су потписнице ССП), што у овоме случају износи 6.40 КМ. Како је додана вриједност виша од вриједности свих материјала са поријеклом из било које Стране (5.60 КМ), сет стиче поријекло БиХ, приликом извоза у Заједницу.

2. Ситуација једнака описаној у претходном примјеру, са тим да је у овом случају вриједност сета 8.00 КМ. У томе случају, додана вриједност у БиХ износи само 2.40 КМ и мања је од вриједности коришћених материјала са поријеклом из било које од других територија или земаља са којима се може примијенити кумулација, те се поријекло сетова додјељује Заједници која је Страна са највишим доприносом у вриједности (3.00 КМ).

Уколико се у земљи извоза не врши никакав поступак обраде или прераде, материјали или производи задржавају сопствено поријекло.

Члан 7. став 2 Протокола 2, прописује да се, приликом одређивања да ли ће се поступци обраде и прераде кроз које је производ прошао сматрати недовољнима, сви поступци извршени у Страни разматрају заједно, умјесто појединачног разматрања тек посљедњег поступка обраде или прераде прије самог извоза робе.

Поред тога, одговори на сљедећа питања могу бити од помоћи приликом процјењивања да ли је роба прошла кроз поступак обраде или прераде који се сматра недовољним:

- Да ли запосленици морају посједовати одређене способности (квалификације, стручно знање) неопходне за вршење овог поступка?
- Да ли су за извршавање поступка обраде или прераде потребне посебно прилагођене просторије?
- Да ли поступак обраде или прераде робе захтијева употребу посебних машина или алата?

У случају стицања поријекла за сетове поступа се како слиједи:

Лични путнички сет за његу састоји се од:

- пластичног чешља,
- малог огледала,
- турпије за нокте,
- маказица за нокте,
- малих маказа,
- бријача за употребу са жилетима (жилети нису укључени),
- картонска рекламна амбалажа.

Уколико су све компоненте произведене у једној или више Страна или у земљи или територији у којој се примјењује, дијагонална кумулација за коначан сет ће се сматрати да има поријекло.

Уколико су, на примјер, пластични чешаљ и бријач произведени у Хонг-Конгу, потребно је одредити вриједност ових компоненти без поријекла како би се осигурало да та вриједност не премашује 15% цијене фцо творнице сета. Уколико компоненте из Хонг-Конга не прелазе 15% цијене фцо творнице, сматра се да сет има поријекло.

Употреба неутралних елемената приликом стицања поријекла:

Парне турбине разврстане под тарифним бројем 8406 ЦТ БиХ производе се у БиХ од материјала са поријеклом, као и оних без поријекла. Турбине се производе коришћењем јапанских погона и алатних машина у БиХ. Правило прописује да, како би парне турбине стекле преференцијално поријекло, сви материјали без поријекла не смију премашити 40% цијене фцо творнице коначног производа.

Приликом рачунања да ли је задовољено 40% -но правило које се односи на материјале без поријекла, произвођач не узима у обзир елеменат цијене који се приписује трошковима за јапанске погоне и опрему. Заправо, цијена погона и опреме спада у опште трошкове произвођача и један дио оваквог утрошка капитала би се нашао и у цијени турбина. То значи да преосталих 60% од укупне вриједности, који се односе на материјале са поријеклом такође обухвата и дио неутралних елемената.

Неутрални елементи дјеле судбину материјала са поријеклом приликом утврђивању вриједности готовог производа.

Не треба доказивати поријекло (*подразумијева се*) за елементе као што су :

- вриједност рада,
- вриједност неутралних елемената (енергија и гориво, амортизација погона, опрема, стројеви и алати, катализатори што не улазе у коначни састав производа, независно од поријекла),
- профит

У случајевима који се односе на примјену одредби забране поврата или изузећа од плаћања царине:

1. Алуминијум поријеклом из Бразила увози се у БиХ, гдје се производе алуминијски вијци (ХС 7616) поступком унутрашње обраде (систем обуставе плаћања). Дио коначних производа поријеклом из БиХ извозе се у Заједницу. Поступак обраде и прераде је довољан у складу са одговарајућим правилима која се примјењују за алуминијске вијке. Статус поријекла БиХ тиме је остварен, те царински органи БиХ могу издати доказ о поријеклу приликом извоза вијака у Заједницу. Поред тога, усљед забране поврата царинских дажбина, они морају наплатити исте за алуминиј без поријекла који се користи у производњи.

2. Ситуација једнака претходно описаној у Примјеру 1, с тим да се за производњу користи алуминијум који је купљен на домаћем тржишту уз изјаву добављача, и увезен из Црне Горе и Македоније (уз важећи доказ о поријеклу). У оваквој ситуацији, роба је стекла статус поријекла БиХ, обзиром да су коришћене сировине поријеклом из БиХ и из земаља са којима се кумулација примјењује. Могуће је издати доказ о поријеклу за извоз у Заједницу без наплаћивања царинских дажбина за материјале који су поријеклом из Црне Горе и Македоније због тога што се на основу саме дефиниције дијагоналне кумулације сматра да материјал има поријекло БиХ.

Ове одредбе се примјењују и на амбалажу, прибор, резервне дијелове и алате, те производе у сету, када такви предмети немају поријекло.

Царинске дажбине, за материјале који се у складу са Протоколом 2 сматрају материјалима без поријекла, морају се наплатити по важећој царинској стопи или преференцијалној стопи важећој за материјале на основу другог Споразума о слободној трговини, ако је за такву робу предочен доказ о поријеклу.

Изјава добављача за производе са преференцијалним статусом

Изјава добављача, која се наводи даље у тексту, мора бити састављена у складу са фуснотама. Међутим, примједбе у фуснотама се не морају приказати.

ИЗЈАВА

Ја, доле потписани, изјављујем да је роба наведена у овом документу.....⁽¹⁾
поријеклом из .....⁽²⁾ и да задовољава правила о поријеклу која регулишу
преференцијалну трговину са.....⁽³⁾.

Обавезујем се да ћу царинским органима на њихов захтјев обезбиједити сву потребну документацију.

.....⁽⁴⁾
.....⁽⁵⁾
.....⁽⁶⁾

---

¹ Уколико је у питању само одређена врста робе наведене у документу, таква роба мора бити јасно назначена или обиљежена, те напомена унесена у изјаву мора гласити: “.....наведена у овим документу и означена.....поријеклом је из.....”

² БиХ, земља или скупина земаља или територија из којих роба потиче

³ Навести земљу, скупину земаља или територију које су у питању

⁴ Мјесто и датум

⁵ Име и позиција у предузећу

⁶ Потпис

Дугорочна изјава добављача за производе са преференцијалним статусом

Изјава добављача, која се наводи даље у тексту, мора бити састављена у складу са фуснотама. Међутим, примједбе у фуснотама се не морају приказати.

ИЗЈАВА

Ја, доле потписани, изјављујем да роба описана доле:

.....⁽¹⁾
.....⁽²⁾

која се редовно доставља .....⁽³⁾, поријеклом је из .....⁽⁴⁾ и задовољава правила о поријеклу која регулишу преференцијалну трговину са.....⁽⁵⁾.

Изјава важи за сљедеће пошиљке ових производа посланих у периоду од..... до .....⁽⁶⁾

Обавезујем се да ћу одмах обавијестити .....о престанку важења ове изјаве.

Обавезујем се да ћу царинским органима на њихов захтјев обезбиједити сву потребну документацију.

.....⁽⁷⁾
.....⁽⁸⁾
.....⁽⁹⁾

¹ Опис

² Трговачка ознака, као што се користи на фактурама, нпр. модел бр.

³ Назив предузећа којем се роба доставља

⁴ БиХ, земља, скупина земаља или територија из којих роба потиче

⁵ Земља, скупина земаља или територија, које су у питању

⁶ Наведите датуме. Наведени период не смије бити дужи од 12 мјесеци.

⁷ Мјесто и датум

⁸ Име и позиција у предузећу

⁹ Потпис

Прилог 4

У складу са одредбама члана 33. Протокола 2. Привременог споразума о трговини и трговинским питањима између Босне и Херцеговине и Европске заједнице („Службени гласник БиХ“- Међународни уговори, број 5/08), а на захтјев _____ (надлежног царинског органа земље која подноси захтјев), број _____ од _____, извршена је накнадна провјера доказа о поријеклу (ЕУР. 1 / Изјава на рачуну), број _____, од _____, и сачињен

ЗАПИСНИК О НАКНАДНОЈ ПРОВЈЕРИ ДОКАЗА О ПОРИЈЕКЛУ

1. Основни подаци
  - 1.1 Извозник
    - а) име, назив предузећа _____
    - б) адреса, сједиште _____
  - 1.2 Извезена роба
    - а) трговачки назив робе _____
    - б) тарифни број робе _____
    - ц) вриједност робе _____
    - д) количина робе _____
  - 1.3 Докази о поријеклу
    - а) серијски број ЕУР.1 _____
    - б) царинска испостава која је издала и овјерила ЕУР.1 _____
    - ц) датум овјере _____
    - д) Изјава на рачуну број _____
    - е) Изјава на рачуну потписана од _____
    - ф) роба извозно цариињена у ЦИ _____
  - 1.4 Подносилац захтјева за накнадну провјеру
Страна _____
2. Детаљнији подаци
  - 2.1 документација приложена током поступка накнадне провјере извозника (рачуни, докази о поријеклу, изјаве добављача, нормативи, ...)

_____
  - 2.2 Извезена роба
    - а) произведена у властитој творници _____
    - б) купљена _____
    - ц) увезена _____
    - д) набављена на домаћем тржишту _____
  - 2.3 Коришћени материјал/роба
    - а) трговачки назив робе _____
    - б) тарифни број _____
    - ц) вриједност _____
    - д) количина _____

2.4 Статус поријекла коришћене робе

- а) са поријеклом _____
б) без поријекла _____

3. Попратна документација

- а) доказ о поријеклу
б) изјава добављача
ц) куповне фактуре

3.1. Обављен поступак прераде или обраде _____

3.2. Прописани услови за стицање статуса поријекла уколико је прошла кроз поступак
обраде или прераде _____

3.3 Пратећа документација

3.4 Опис производње и рачуноводствена документација (уколико је примјењиво)*

4. Статус извезене робе

- а) роба има статус поријекла из БиХ (навести примјенљиве одредбе Протокола)
б) роба нема статус поријекла из БиХ (навести разлоге услед којих је доказ о поријеклу издат за извезену робу, а иста не испуњава услове за стицање статуса робе са поријеклом)

Потпис царинског службеника**

Потпис извозника (уколико је примјењиво) ***

Потпис шефа ЦИ

Напомене:

*)

Поред записника, Средишњем уреду треба доставити и овјерене копије документације на основу којих је утврђено да роба, која је била предмет провјере, испуњава, односно не испуњава прописане услове за стицање статуса робе са поријеклом.

**)

У случајевима да се накнадна провјера испуњености услова за стицање статуса робе са поријеклом може извршити у надлежној царинској испостави само на основу расположиве документације у поступку извозног царинења, записник сачињавају и потписују службеници који су обавили провјеру и шеф ЦИ.

***)

Уколико се накнадна провјера испуњености услова за издавање доказа о поријеклу обавља у предузећу, записник одмах сачињавају царински службеници, како би исти потписало надлежно лице у предузећу.

Записник су дужни потписати и царински службеници који су обавили накнадну провјеру у предузећу.

Анекс V Протокола 2

Производи изузети од кумулације предвиђене у члану 3. и члану 4. Протокола 2

ЦН број	Опис
1704 90 99	Остали производи од шећера који не садрже какао. Чоколада и остали прехранбени производи који садрже какао
1806 10 30	- какао прах, с додатим шећером или другим сладилима: -- с масеним удјелом сахарозе (укључујући инвертни шећер изражен као сахароза) или изоглукозе изражене као сахароза 65% или већим али мањим од 80%
1806 10 90	-- с масеним удјелом сахарозе (укључујући инвертни шећер изражен као сахароза) или изоглукозе изражене као сахароза 80% или већим - остали производи у блоковима, плочама или шипкама масе веће од 2 kg или у текућем стању, пасти, праху, гранулама или у другим облицима у расутом стању, у посудама или паковањима са садржајем већим од 2 kg
1806 20 95	-- остало --- остало Сладни екстракт; прехранбени производи од брашна, прекрупце, крупице, шкроба или сладног екстракта, који не садрже какао или који садрже мање од 40% масеног удјела какаа, рачунато на потпуно одмашћену основу, што нису споменути нити укључени на другом мјесту; прехранбени производи од робе из тарифних бројева 0401 до 0404 који не садрже какао или који садрже мање од 5% масеног удјела какаоа, рачунато на потпуно одмашћену основу, који нису споменути ни укључени на другом мјесту
1901 90 99	- остало -- остало (осим сладног екстракта) --- остало
2101 12 98	Остали препарати на бази кафе.
2101 20 98	Остали препарати на бази чаја или мате чаја.
2106 90 59	- - - остали Прехранбени производи који нису споменути ни укључени на другом мјесту: - остало (осим концентрата бјеланчевина и текстурираних бјеланчевинастих твари)
2106 90 98	-- остало --- остало
2202 90 91	Воде, укључујући минералне воде и газиране воде, с додатим шећером или другим сладилима или аромама и остала безалкохолна пића, осим сокова од воћа или поврћа из тарифног броја 2009: - остало -- мање од 0.2 % Смјесе мирисних твари и смјесе (укључујући алкохолне отопине) на бази једне или више тих твари, врста које се користе као сировине у индустрији; други препарати на бази мирисних твари који се користе као сировине у производњи пића: - за употребу у прехранбеној индустрији и индустрији пића -- за употребу у индустрији пића: --- препарати који садрже сва ароматична средства карактеристична за пића: ---- са садржајем алкохола већим од 0,5% вол ----остало: ----- који не садрже млијечну маст, сахарозу, изоглукозу, шкроб или глукозу, или који садрже млијечну маст с масеним удјелом мањим од 1,5%, сахарозу или изоглукозу с масеним удјелом мањим од 5%, глукозу или шкроб са масеним удјелом мањим од 5%
3302 10 29	-----остало

ПОПУЊАВАЊЕ ПОТВРДЕ О КРЕТАЊУ РОБЕ ЕУР.1

Захтјев за издавање потврде о кретању ЕУР.1, декларација извозника која је одштампана на полеђини и уредно попуњено потврда подноси се у поступку извозног царинења заједно са ЈЦИ-ом и осталом потребном документацијом. Рубрике обрасца требају бити попуњене на сљедећи начин:

У рубрику 1. Извозник (Exporter) уноси се назив извозника, пуна адреса и земља (Name, full address, country);

- извозник може бити физичко лице са пребивалиштем у БиХ или
- правно лице са сједиштем у БиХ

У рубрику 2. Потврда се користи у преференцијалној размјени између (Certificate used in preferential trade between) уноси се "БиХ" и " ЕУ". (прихватљиве су и ознаке: ЕЕЦ, ЕЦ, ЦЕЕ или ЦЕ)

У рубрику 3. Прималац (Consignee), чије попуњавање није обавезно, уноси се назив примаоца робе, његова пуна адреса и земља (Name, full address, country)(Optional);

- *препоручује се уписати име примаоца, али није обавезно. У случају извоза на изложбу изван БиХ или у земље које одобравају преференцијалну трговину производа који ће по завршетку изложбе бити продани, треба уписати и мјесто изложбе.*
- ако је купац из треће земље ова рубрика се не попуњава

У рубрику 4. Земља, група земаља или територија чији се производи сматрају производима који задовољавају критерије о поријеклу (Country, group of countries or territory, in which the products are considered as originating) уноси се "БиХ".

У случају када над робом нису вршени поступци довољне обраде или прераде у БиХ, она ће задржати своје изворно поријекло при чему ће се назив земље изворног поријекла уписати у рубрику 4.

У рубрику 4 у случају издавања потврде ЕУР. 1, за робу која има поријекло једне од земаља укључених у кумулацију, које обавјештење ће бити објављено у Службеном гласнику Европске заједнице серије Ц (тренутно : Европске Заједнице, Црне Горе, Македоније и Албаније), роба у БиХ уопште није била предмет било какве дораде или у случају минималних операција на роби која је поријеклом из друге Стране или земље или територије са којом је могуће примијенити кумулацију, уноси се ознака/назив те земље (ЕЗ,ЦГ,МК и АЛ).

У рубрику 5. Земља, група земаља или територија у коју се упућује роба (Country, group of countries or territory of destination) уноси се “European Union”, или “ЕУ”. За Заједницу постоји код ЕУ ИСО-Alpha, али ЕЕЦ, ЕЦ, ЦЕЕ или ЦЕ се такође могу прихватити.

У рубрику 6. Информација у вези са превозом, чије попуњавање није обавезно (Transport details) (Optional), уноси се начин транспорта робе и пут којим ће роба бити транспортована у земљу увоза;

У рубрику 7. Напомена (Remarks) коју попуњава царинска испостава , уноси се, напомена на енглеском језику „ISSUED RETROSPECTIVELY“, ако се Потврда издаје накнадно, или

напомена на енглеском језику „DUPLICATE“, ако се издаје дупликат потврде ЕУР.1, у ком случају се у ту рубрику уносе серијски број, број ЈЦИ-а и датум издавања оригиналног потврде.

У случају издавања потврде о кретању робе ЕУР.1 у БиХ на основу оригиналног доказа о поријеклу земље извознице, у поље 7 се уписује и број првобитног доказа о поријеклу и напомена „ЗАМЈЕНСКА ПОТВРДА ЕУР.1“

У поље 7. се не уносе одредбе о кумулацији.

У рубрику 8. Редни број, ознаке, бројеви и врста колета, назив производа (Item number; marks and numbers; number and kind of packages ; descriptions of goods) уносе се:

- за "редни број" - редни бројеви робе, ако се за више врста робе тражи издавање потврде

- за "ознаке, бројеве и врсте колета" - ознака и идентификациони бројеви на колетима (пакетима).

Ако је пакет упућен (адресиран) на примаоца; уноси се адреса примаоца, број пакета означен у фактури и опис пакета (кутија, бала, палета, бачва и др.). Ако пакети нису обиљежени, уноси се напомена: "без ознака и бројева";

- за "назив производа" - опис производа на такав начин да испостава која врши царинење може идентификовати производ и утврдити његово поријекло

Додатна појашњења за поље 8. :

Када Потврда обухвата више врста производа, сваку врсту треба уписати у нови ред и ставити бројчану ознаку ставке (1,2,3...). Ставке треба уписивати без прореда.

За пошиљке које се састоје од производа са поријеклом и производа без поријекла, треба описати само производе са поријеклом. Понекад је немогуће на рачуну (фактури) избјећи заједничко исказивање производа са и без поријекла. Тада на рачуну треба назначити (нпр. фуснотом, звјездицом) који су производи без поријекла, а у потврди ЕУР.1 у поље 8. ставити одговарајућу напомену уз опис робе – нпр. "производи означени ознаком * на рачуну су без поријекла и нису обухваћени овим Потврдам ЕУР.1".

Кад је на потврди ЕУР.1 постојеће поље за опис робе недовољно за уписивање података важних за препознавање робе, посебно код великих пошиљки, извозник може специфицирати робу на коју се потврда ЕУР.1 односи на приложеним рачунима, а ако треба и на другим комерцијалним документима, под условом:

- да су бројеви на рачуну наведени у пољу 10.

- да су рачуни и, кад је обавезно, други комерцијални документи прије подношења царини приложени уз Потврда,

(3) да су царински органи овјерили рачуне и, када су обавезни, друге комерцијалне документе који се односе на Потврда. Непосредно након посљедњег производа, обавезно треба подвући водоравну линију, а неиспуњени простор прецртати косом цртом (књиговодствено кољен).

У рубрику 9. Бруто маса (kg) или друге јединице мјера (литра, m, итд.), (Gross mass (kg) or other measure (litres, m, etc.) уписује се бруто маса робе или бруто количина у другим јединицама мјере које су наведене у фактури;

У рубрику 10. Фактуре (Invoices) чије попуњавање није обавезно, уносе се бројеви и датуми свих фактура за робу за коју се тражи издавање потврде ЕУР. 1;

- ако је купац из треће земље ова рубрика се не попуњава

У рубрику 11. Овјера царинског органа (Customs endorsement) уноси се број ЛЦИ-а који царинска испостава додјељује, датум и мјесто издавања потврде ЕУР. 1, потпис царинског радника и печат који се користи за овјеру потврде о кретању ЕУР.1 (Declaration certified: Export document; Form; No; Customs Office; Issuing country of territory; Date; Signature).

У рубрику 12. Изјава извозника (Declaration by the exporter) уноси се мјесто и датум када је затражено издавање потврде ЕУР 1 и потпис извозника или његовог овлашћеног представника. (I, the undersigned, declare that the goods described above meet the conditions required for the issue of this certificate; Place and date; Signature).

Страница 2. Намијењена накнадним провјерама поријекла

У рубрику 13. Захтјев за провјеру (Request for verification) се попуњава у случају подношења захтјева за накнадну провјеру потврде о кретању ЕУР 1 и у исту се уписује назив и адреса службе од које се захтијева провјера.

У рубрику 14. Резултати провјере (Result of verification) се уноси резултати по обављеној провјери, ту рубрику попуњава и овјерава орган надлежан за надовјеру.

Страница 3. је копија странице број 1.

Страница 4. Ова страница представља захтјев за издавање потврде ЕУР.1 и задржава је царински орган који издаје потврду ЕУР.1.

У изјави о подацима на основу којих роба задовољава услове за издавање потврде ЕУР. 1, довољно је дати кратку опаску, нпр.

- извозник који је уједно и произвођач може уписати: "Роба је произведена у производним

погонима овог предузећа, а разврстава се у тарифни број....."

- извозник који је робу купио у земљи ради извоза: "Роба је произведена у БИХ, а разврстава се у тарифни број....."

Извозник је купио робу са поријеклом у Земљи Уговорници: „Роба из тарифног броја.... задржава преференциално порекло Заједнице на основу доказа о поријеклу бр..... и у БиХ није била предметом дораде или прераде.“

Дакле, ако извозник набавља робу у унутрашњем промету, од произвођача, треба уз потврда о кретању ЕУР.1 приложити и изјаву добављача, чији изглед и садржај је у прилогу.

У пољу о доказним исправама треба уписати важне комерцијалне документе којима извозник располаже, којима се доказује поријекло, као што су: пакинг-листе, товарне листе, отпремнице, изјаве добављача, потврда ЕУР. 1 које је стигло при увозу материјала који су кориштени у изради производа који се извозе.

Страница 4. мора бити потписана и овјерена од стране извозника или његовог овлашћеног представника.

Образац потврде ЕУР. 1 попуњава се на службеним језицима БиХ или на језику земље увознице, у ком случају царинска испостава може тражити превод. Када царинска испостава на основу података из захтјева за издавање потврде ЕУР. 1, изјаве произвођача, података из ЛЦИ-а и исправа поднесених уз ЛЦИ-а, као и прегледом робе, утврди да је роба босанскохерцеговачког поријекла, према правилима о поријеклу, издаје Потврда.

Потврда ЕУР. 1 прати робу након што је овјерено печатом Регионалног центра који је урађен искључиво за те намјене, те царински инспектор упише број и датум извозног ЛЦИ-а у рубрику 11 и стави свој потпис.

Ако царинска испостава, на основу података из изјаве произвођача поднесене уз Захтјев за издавање потврде ЕУР. 1, исправа поднесених уз ЛЦИ и прегледом робе, утврди да роба која се извози није босанскохерцеговачког поријекла према правилима о поријеклу робе, одбиће издавање потврде.

ТЕКСТ ИЗЈАВЕ НА РАЧУНУ

Изјава на рачуну, чији текст је наведен у наставку, мора бити израђена у складу са напоменама. Међутим, напомене није потребно отиснути.

Бугарска верзија

Износителят на продуктите, обхванати од този документ (митническо разрешение № ...⁽¹⁾) декларира, че освен където ясно е отбелязано друго, тези продукти са с ...⁽²⁾ преференциален произход

Шпанска верзија

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera nº ...⁽¹⁾) declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ...⁽²⁾.

Чешка верзија

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (číslo povolení ...⁽¹⁾) prohlašuje, že kromě zřetelně označených, mají tyto výrobky preferenční původ v ...⁽²⁾.

Данска верзија

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (toldmyndighedernes tilladelse nr. ...⁽¹⁾), erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ...⁽²⁾.

Њемачка верзија

Der Ausführer (Ermächtigter Ausführer; Bewilligungs-Nr. ...⁽¹⁾) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anderes angegeben, präferenzbegünstigte ...⁽²⁾ Ursprungswaren sind.

Естонска верзија

Käesoleva dokumendiga hõlmatud toodete eksportija (tolliameti kinnitus nr. ...⁽¹⁾) deklareerib, et need tooted on ...⁽²⁾ sooduspäritoluga, välja arvatud juhul kui on selgelt näidatud teisiti.

Грчка верзија

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου υπ' αριθ. ...⁽¹⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής ...⁽²⁾.

Енглеска верзија

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No ...⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ...⁽²⁾ preferential origin.

Француска верзија

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière n° ...⁽¹⁾) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ...⁽²⁾.

Италијанска верзија

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n. ...⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ...⁽²⁾.

Латвијска верзија

Eksportētājs produktiem, kuri ietverti šajā dokumentā (muitas pilnvara Nr. ...⁽¹⁾), deklarē, ka, izņemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir priekšrocību izcelsme no ...⁽²⁾.

Литванска верзија

Šiame dokumente išvardintų prekių eksportuotojas (muitinės liudijimo Nr. ...⁽¹⁾) deklaruoja, kad, jeigu kitaip nenurodyta, tai yra ...⁽²⁾ preferencinės kilmės prekės.

Мађарска верзија

A jelen okmányban szereplő áruk exportőre (vámfelhatalmazási szám: ...⁽¹⁾) kijelentem, hogy eltérő jelzés hiányában az áruk kedvezményes ...⁽²⁾ származásúak.

Малтешка верзија

L-esportatur tal-prodotti koperti b'dan id-dokument (awtorizzazzjoni tad-dwana nru. ...⁽¹⁾) jiddikjara li, hliġf fejn indikat b'mod ċar li mhux hekk, dawn il-prodotti huma ta' oriġini preferenzjali ...⁽²⁾.

Низоземска верзија

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning nr. ...⁽¹⁾), verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn⁽²⁾.

Пољска верзија

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (upoważnienie władz celnych nr ...⁽¹⁾) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają ...⁽²⁾ preferencyjne pochodzenie.

Португалска верзија

O abaixo assinado, exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (autorização aduaneira n.º ...⁽¹⁾), declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ...⁽²⁾.

Румунска верзија

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestei document (autorizația vamală nr. ...⁽¹⁾) declară că, exceptând cazul în care în mod expres este indicat altfel, aceste produse sunt de origine preferențială ...⁽²⁾.

Словачка верзија

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (číslo povolenia ...⁽¹⁾) vyhlasuje, že okrem zreteľne označených, majú tieto výrobky preferenčný pôvod v ...⁽²⁾.

Словеначка верзија

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom (pooblastilo carinskih organov št ...⁽¹⁾) izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialno ...⁽²⁾ poreklo.

Финска верзија

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupa n:o ...⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperätuotteita⁽²⁾.

Шведска верзија

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr. ...⁽¹⁾) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ... ursprung⁽²⁾.

Босанскохерцеговачке верзије

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br.....⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je drugačije izričito navedeno, ovi proizvodi.....⁽²⁾ preferencijalnog porijekla.

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br.....⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi.....⁽²⁾ preferencijalnoga podrijetla.

Извозник производа обухваћених овом ишправом (царинцко овлашћење бр.....⁽¹⁾) изјављује да су, осим ако је то другачије изричито наведено, ови производи .....⁽²⁾ преференцијалног поријекла.

.....⁽³⁾

(Мјесто и датум)

.....⁽⁴⁾

(Потпис извозника, додатно мора бити читко наведено име лица које је изјаву потписало)

(1) Када изјаву на рачуну даје овлашћени извозник, овдје мора бити уписан број овлашћња. Када изјаву на рачуну није дао овлашћени извозник, ријечи у загради испуштају се или се тај простор

оставља празан.

- (2) Наводи се поријекло производа. Када се изјава на рачуну односи, у цјелини или дјелимично, на производе поријеклом из Цеуте и Мелилле, извозник их мора јасно навести у документу у којем је изјава дата помоћу ознаке „ЦМ“.
- (3) Ови наводи могу се испустити ако је податак садржан у самом документу.
- (4) У случајевима када се не захтијева потпис извозника, изузеће потписа такође се односи на навођење имена потписника.